

СТАНОВИЩЕ

от проф. дтн **Иван Георгиев Георгиев**

Департамент Геодезия, Национален институт по геофизика, геодезия и география, БАН

относно материалите представени от доц. дтн **Явор Георгиев Чапанов**
за участие в конкурс

за заемане на академичната длъжност “професор”
по професионално направление 5.7. „Архитектура, строителство и геодезия”,

научна специалност „Обща, висша и приложна геодезия”

1. Кратки биографични данни

Доц. дтн **Явор Чапанов** е роден на 04. 03. 1954 г. в с. Курило, Софийска област. Завършва висшето си образование през 1979 г. във факултета по „Математика и механика” към СУ „Кл. Охридски” и се дипломира като магистър по „Механика” със среден успех от следването мн.добър (4.97) и отличен (5.50) от държавния изпит. От 1980 до 1981 г. работи като математик по обработка и анализ на геодезически и космически наблюдения в Централната лаборатория за космически изследвания, понастоящем Институт за космически изследвания и технологии, към БАН. През 1982 г., след спечелен конкурс, е назначен за научен сътрудник в Централната лаборатория по висша геодезия, понастоящем Департамент Геодезия на Националния институт по геофизика, геодезия и география (НИГГГ) БАН, където работи и в момента. Защитава дисертация на тема „Вариации на някои параметри на Земята, определени от дълги редове астрометрични, космични и гравиметрични наблюдения” през 2005 г. и получава научната степен „доктор на техническите науки”. През 2007 г. е избран за ст. н.с. II ст. (доцент). Владее английски и руски езици. Член е на Международния астрономически съюз (IAU) и Европейския съюз по геонауки (EGU).

2. Научни публикации

Доц. Чапанов участва в конкурса с общо 60 броя публикации - 5 статии и 55 отпечатани доклада. Публикациите могат да бъдат класифицирани по следният начин: в реферирани международни издания - 6 броя; доклади в трудове на международни научни конференции в чужбина - 34 броя; статии в национални списания - 4 броя; доклади в

трудове на международни научни конференции в България – 15 броя; доклади в трудове на национални научни конференции – 5 броя. От всички публикации 56 са на английски език, 1 на руски и 3 на български език. Самостоятелните публикации на доц. Чапанов са 13, в съавторство – 47, от които в 36 авторът е на първо място.

Забелязаните цитирания на публикациите на кандидата са 77, от които от български автори – 59 и 18 от чужди автори.

3. Учебно-педагогическа дейност

В представените от доц. Чапанов материали не са посочени данни за учебно-преподавателска дейност, издадени учебници и учебни пособия, както и за обучение на докторанти.

4. Научна и научно приложна дейност

Доц. д-р Явор Чапанов е ръководител на редица международни научно-изследователски проекти. Най-общо те могат да бъдат обобщени по следния начин: научноизследователски международни проекти (ЕБР, по двустранно сътрудничество) 12 броя като ръководител и 2 броя като участник в научния колектив; договори с НФ "Научни изследвания" към МОМН 1 брой, като ръководител на научния колектив; академични проекти на Департамент „Геодезия“ на НИГГГ-БАН 1 брой, като ръководител на научния колектив и 2 броя, като участник в научния колектив.

Трябва да бъде отбелязан значителният брой международни проекти с престижни институти и институции ръководени от кандидата.

5. Внедрителска дейност

Кандидатът не е представил данни за внедрени в практиката или патентовани научно-приложни и приложни разработки.

6. Приноси (научни, научно приложни, приложни)

Кандидатът доц. Чапанов е формулирал научните си приноси в пет основни направления: скорости и вариации на координатите на наблюдателните станции от Международната земна координатна система (ITRS); вариации на параметрите на ориентация на Земята: звездни каталози за астрометрични наблюдения на универсално време и ширина; изменение на гравитационното поле на Земята, методи за обработка на астрометрични и гравиметрични редове; вариации във въртенето на Земята; климатични промени, слънчева активност, глобално затопляне, систематични грешки в климатичните редове.

Формулираните приноси имат интердисциплинарен характер и са свързани освен с тематиката на висшата геодезия и със сродни науки като геофизика, геодинамика, астрономия, астрометрия.

Признавам приносите на кандидата, класифицирам ги като научни и научно-приложни и ги отнасям към: създаване на нови методи, модели и технологии; доказване с нови средства на съществуващи теории и хипотези; допълнение към съществуваща теория или методология и обогатяване на съществуващи знания.

7. Оценка на личния принос на докторанта

Считам, че постигнатите в публикациите на кандидата значителни научни постижения са негово лично дело.

8. Критични бележки

Критиката, която бих отправил към кандидата е свързана със използването на астрометрични наблюдения за изследване на геодезически и геофизични процеси, за които тяхната точност е дискуссионна. В световен мащаб за изследване вариациите на фундаментални параметри се прилагат основно спътникови методи, чиято точност позволява това.

9. Лични впечатления

Познавам от дълги години доц. Чапанов и впечатленията ми от неговата научна дейност са много добри. Препоръката, която си позволявам да отправя към кандидата е да потърси изява и в учебно-преподавателска дейност.

10. Заключение:

Имайки предвид гореизложеното, предлагам на уважаемото Научно жури, доц. д-р Явор Георгиев Чапанов да бъде избран за „професор” по професионално направление 5.7 Архитектура, строителство и геодезия, научна специалност Обща, висша и приложна геодезия.

29. 06. 2012 г.

проф. д-р Иван Георгиев

